ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การคำรงอยู่ของการทรงเจ้าในชุมชนชนบท

ผู้เขียน

นางสาวนุชฎาภรณ์ แก้วรักษา

ปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษานอกระบบ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยงยุทธ เปลี่ยนผคุง

ประธานกรรมการ

อาจารย์วิสุทธ์ วานิช

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการดำรงอยู่ของการทรงเจ้าในชุมชนชนบท และปัจจัยที่มีผลต่อการคำรงอยู่ของทรงเจ้าในชุมชนชนบท

ข้อมูลในการวิจัยได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลัก การสังเกต ข้อมูล ได้รับการตรวจสอบ แยกแยะ วิเคราะห์และนำเสนอ โดยการบรรยาย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ลักษณะการทรงเจ้าในชุมชนชนบท เป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นที่คนยังมีความเชื่อในอำนาจ เหนือธรรมชาติ ได้แก่ ผีบรรพบุรุษ ผีอารักษ์ และผีเจ้านาย ที่จะสามารถช่วยเหลือผู้ที่มีความเชื่อที่ ต้องการความช่วยเหลือหรือต้องการใช้บริการในเรื่องการรักษาโรค บรรเทาอาการเจ็บป่วย บันดาล โชคลาภ หรือการให้คำปรึกษาให้กำลังใจหรือโดยมีการสื่อสารและความช่วยเหลือผ่านร่างทรง

ปัจจัยที่มีผลต่อการคำรงอยู่ของการทรงเจ้าในชุมชนชนบทมีหลายประการ ได้แก่ ความ เชื่อในอำนาจเหนือธรรมชาติที่คนในชุมชนยังเห็นคุณค่าและเห็นประโยชน์ที่คนในชนบทยึคถือมา นานโดยผ่านพิธีทรงเจ้า การปรับตัวของร่างทรงที่มีต่อการทรงเจ้าเพี่ให้สอดกล้องกับหน้าที่และ ความต้องการของผู้ใช้บริการ การถ่ายทอดความเชื่อโดยเฉพาะความเชื่อในอำนาจเหนือธรรมชาติ มักถ่ายทอดผ่านพิธีทรงเจ้าและการจัดงานเช่นสรวงบูชาครูประจำปี เครือข่ายร่างทรงมีความสำคัญ ที่ทำให้เกิดการเผยแพร่ข้อมูลในเรื่องการทรงเจ้า

Thesis Title Retention of Spirit-Mediumship in a Rural Community

Author Miss Nootchadaporn Kaewruksa

Degree Master of Education (Nonformal Education)

Thesis Advisory Committee

Asst.Prof.Yongyudh Plianpadung Chairperson

Lect. Visut Vanich Member

ABSTRACT

The main objectives of this research were to study the appearance of retention of spirit-mediumship in a rural community, and the factors affecting such retention.

The data were collected from the key informants through interviews and observations. The data were examined, identified, analyzed and presented in a descriptive form. The research results were as follows:

The appearance of retention of spirit-mediumship in a rural community was the local culture in which the people still believed in the super-natural objects. Those were the ancestors' spirits, custodial spirits and master spirits that could help those people with believed in them and needed their helps in various issues. Those helps included disease curing, sickness relief, fortune predestination or getting some advises, or communications with other spirits through the spirit-medium.

The factors affecting the retention of spirit-mediumship in the rural community consisted as follow. Those were the beliefs in super-natural objects that the people in the community still saw their values and benefits. Such beliefs were prolonged through the spirit-mediumship in the rural community. The adjustment of the spirit-medium was conducted with special relation to their functions and needs of the people. The transfer of such beliefs, specifically, the super-natural beliefs was conducted through the spirit-mediumship rituals and annual ceremony to pay high respect to their teachers or providers. The network of spirit-mediumship was still significant for such belief and related information distribution.